

УДК 339.561

Семак Б. Б.*tbbsemak@ukr.net, ORCID ID: 0000-0003-2198-3790**Researcher ID: E-7511-2019**д.е.н., проф., проректор з наукової роботи,**Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів***Линда І. С.***ukrivan81@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-6325-7669**Researcher ID: F-2025-2019**к.е.н., доц., заступник директора ТзОВ «Консалтингова компанія «Віадук», м. Львів*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПОБУДОВИ АРХІТЕКТОНІКИ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТРАНСФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Анотація. У статті розглядаються теоретичні та методологічні основи побудови архітектоніки системи фінансово-економічної безпеки підприємництва в контексті трансформаційної економіки. Обґрунтовано, що сучасне економічне середовище, яке характеризується інституційною нестабільністю, асиметрією регуляторних змін, швидким розширенням цифрових фінансових відносин та посиленням нелінійних та системних ризиків, вимагає фундаментального переосмислення традиційних концепцій та механізмів безпеки бізнесу. У дослідженні підкреслюється необхідність розробки нової архітектурної парадигми фінансово-економічної безпеки, що базується на принципах інтеграції, багаторівневої конфігурації, проактивності, адаптивності, превентивного моніторингу та підприємницької стійкості як системної властивості. Стверджується, що ефективна фінансово-економічна безпека повинна поєднувати стратегічне управління ризиками, реагування на кризи, аналітичне прогнозування, цифровий моніторинг бізнес-процесів та надійні інструменти кібербезпеки в рамках єдиної структурної та функціональної бази, що забезпечує координацію захисних заходів на операційному, тактичному та стратегічному рівнях. У статті запропоновано методологічні підходи до структурного моделювання архітектоніки фінансово-економічної безпеки, що враховують багатовекторний вплив трансформаційних змін у ринковій інфраструктурі, нерівномірну еволюцію інституцій, геополітичну турбулентність та вплив цифрових платформ і технологій штучного інтелекту на конфігурацію фінансових потоків та економічних взаємодій. Особлива увага приділяється ролі цифрової трансформації та її подвійній природі, яка одночасно слугує джерелом нових можливостей для конкурентного зростання та генератором безпрецедентних загроз, які важко виявити та нейтралізувати за допомогою класичних аналітичних методів. Зроблено висновок, що формування оновленої архітектоніки безпеки має дозволити підприємствам заздалегідь прогнозувати загрози, мінімізувати наслідки шоків, зберігати ресурсну стабільність та оперативно відновлювати функціональність, що є критично важливим для підтримки довгострокового розвитку та посилення конкурентоспроможності підприємства в умовах структурних змін та глобальних викликів. Перспективи подальших досліджень включають емпіричну валідацію запропонованих теоретичних та методологічних положень, а також розробку механізмів забезпечення їх нормативної, організаційної та технологічної реалізації на рівні реальної бізнес-практики.

Ключові слова: безпека бізнесу, фінансово-економічна безпека, підприємництво, підприємницька діяльність, сектор підприємництва, архітектоніка побудови, трансформації, виклики, загрози.

Semak Bohdan

bbsemak@ukr.net, ORCID ID: 0000-0003-2198-3790

Researcher ID: E-7511-2019

*Doctor of Economics, Professor, Vice-Rector for Research,
Lviv University of Trade and Economics, Lviv*

Lynda Ivan

ukrivan81@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-6325-7669

Researcher ID: F-2025-2019

Ph.D, Associate Professor, Deputy Director of LLC “Consulting Company “Viaduc”, Lviv

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL
PROVISIONS FOR DEVELOPING THE ARCHITECTONICS
OF THE SYSTEM OF FINANCIAL AND ECONOMIC
SECURITY OF ENTREPRENEURSHIP
IN A TRANSFORMATIONAL ECONOMY**

Abstract. *The article examines the theoretical and methodological foundations for developing the architectonics of the financial and economic security system of entrepreneurship in the context of a transformational economy. It is substantiated that the contemporary economic environment marked by institutional instability, asymmetry of regulatory changes, the rapid expansion of digital financial relations, and the intensification of non-linear and systemic risks requires a fundamental rethinking of traditional concepts and mechanisms of business security. The study highlights the necessity of developing a new architectural paradigm of financial and economic security based on the principles of integration, multilevel configuration, proactiveness, adaptability, preventive monitoring, and entrepreneurial resilience as a systemic property. It is argued that effective financial and economic security must combine strategic risk management, crisis response, analytical forecasting, digital monitoring of business processes, and reliable cybersecurity tools within a single structural and functional framework that ensures the coordination of protective measures on operational, tactical, and strategic levels. The article proposes methodological approaches to structural modeling of the architectonics of financial and economic security that consider the multi-vector impact of transformational changes in market infrastructure, the uneven evolution of institutions, geopolitical turbulence, and the influence of digital platforms and artificial intelligence technologies on the configuration of financial flows and economic interactions. Special attention is paid to the role of digital transformation and its dual nature simultaneously serving as a source of new opportunities for competitive growth and a generator of unprecedented threats that are difficult to detect and neutralize using classical analytical methods. The findings conclude that the formation of an upgraded security architectonics should enable enterprises to forecast threats in advance, minimize the consequences of shocks, preserve resource stability, and promptly reestablish functionality, which is critically important for maintaining long-term development and strengthening the competitiveness of entrepreneurship under the conditions of structural changes and global challenges. Prospects for further research include empirical validation of the proposed theoretical and methodological provisions, as well as the development of mechanisms to ensure their regulatory, organizational, and technological implementation at the level of real business practices.*

Keywords: *business security, financial and economic security, entrepreneurship, entrepreneurial activity, entrepreneurial sector, architectonics of development, transformations, challenges, threats.*

JEL Classification: D20, D40, K22

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-47-14>

Постановка проблеми. Актуальність дослідження теоретико-методичних положень побудови архітектоніки системи фінансово-економічної безпеки підприємництва обумовлена глибинними трансформаціями сучасного економічного середовища, що супроводжуються нестабільністю інституційних правил, нерівномірністю розвитку ринків і загостренням конкуренції. Умови функціонування бізнесу стають дедалі складнішими через комбінований вплив економічних, політичних, соціальних і технологічних чинників, які формують нові нелінійні загрози та підсилюють системні ризики. Традиційні моделі підходу до забезпечення безпеки підприємництва вже не гарантують захисту від сучасних викликів, що потребує формування нового теоретичного підґрунтя для створення гнучких та адаптивних безпечових систем.

Динаміка трансформаційних процесів та часта зміна регуляторного середовища впливають на передбачуваність умов господарювання, що посилює потребу у побудові архітектури безпеки, здатної до інтеграції різних функціональних напрямів управління ризиками та прогнозування наслідків зовнішніх впливів. Підприємницькі структури змушені реагувати на виклики в реальному часі, поєднуючи фінансовий контроль, антикризове управління, стратегічне планування та цифровий моніторинг бізнес-процесів. Це визначає необхідність наукового обґрунтування архітектоніки системи безпеки, яка забезпечує структурну узгодженість та оперативну адаптованість до змін.

Окремої уваги вимагає трансформація фінансового сектору та активне впровадження цифрових технологій, що істотно змінюють характер фінансово-економічних відносин і механізмів управління ресурсами. Поширення цифрових транзакцій, платформеної економіки, технологій штучного інтелекту та кіберфінансів створюють нову групу ризиків та нетрадиційних загроз для підприємництва, які не охоплені існуючими методичними підходами. Це актуалізує потребу у формуванні теоретико-методичних положень побудови багатоконтурної та комунікаційно-мережевої архітектоніки системи фінансово-економічної безпеки.

Нарешті, трансформаційна економіка формує потребу у резиліентності як ключовій системній властивості безпеки підприєм-

ництва – здатності протидіяти потрясінням, швидко відновлюватися та нарощувати стійкість у процесі адаптації. У цьому контексті наукова актуальність теми визначається необхідністю узгодження теоретичних засад безпеки, інструментів фінансового управління, цифрової інфраструктури та регуляторних норм у єдину архітектонічну модель. Розробка відповідних теоретико-методичних положень сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємництва, ефективності його функціонування та забезпеченню сталого розвитку в умовах глибоких економічних трансформацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми та перспективи, з одного боку, управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів підприємницької діяльності, а, з іншого боку, цифровізації національної соціально-економічної системи розкриваються у публікаціях таких науковців, як Кривдик М., Рудніченко Є. [1, с. 542–548], Кримчак Л., Кримчак О., П'ятничка В. [2, с. 212–216], Кузнецова К. О. [3, с. 77], Куркін М. В., Понікаров В. Д., Назаренко Д. В. [4, с. 15], Локотецька О. В. [5, с. 197–202], Любохинець Л. С. [6, с. 81], Ляшенко О. М. [7, с. 55], Ляшенко О. М. [8, с. 45, 11].

Попри вагомий напрацювання у сфері фінансово-економічної безпеки, на сьогодні недостатньо дослідженими залишаються теоретико-методичні положення побудови її архітектоніки саме в умовах трансформаційної економіки, що характеризується динамічним переформатуванням інституційних правил, появою нових ризиків нелінійної природи, розмиванням традиційних меж між внутрішніми та зовнішніми загрозами. Невирішеними залишаються питання визначення структурно-функціональних конфігурацій системи безпеки з урахуванням багатовекторності трансформаційних впливів, методичного формування адаптивних контурів управління, що здатні до самонастроювання, а також інтеграції механізмів раннього попередження та антикризової реакції в єдиний архітектурний каркас. Вимагає подальшого розвитку обґрунтування принципів архітектоніки, які враховують нерівномірність розвитку ринкових інститутів, цифровізацію фінансових відносин, посилення геоекономічної турбулентності та потребу підприємництва у резиліентності як системній властивості безпеки.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних положень побудови архітектоніки системи фінансово-економічної безпеки підприємництва в трансформаційній економіці.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі відбуваються активні процеси цифрової трансформації економіки та суспільства, що охоплюють усі сфери людської діяльності та ведуть до глибоких структурних змін. Цифровізація торкається фінансового сектору, державного управління, логістики, промисловості, освіти та сфери послуг, забезпечуючи автоматизацію процесів, створення нових цифрових платформ, поширення електронних транзакцій, розвиток електронної комерції та інтеграцію інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та великі дані. Ці трансформаційні процеси змінюють традиційні моделі економічних взаємин, впливаючи на механізми обігу капіталу, управління ресурсами, взаємодію підприємств і споживачів, а також на структуру ринку праці, де дедалі більшу роль відіграють цифрові компетенції та технологічна адаптивність.

Україна, яка перебуває у стані війни, не є винятком і демонструє значне прискорення цифрової трансформації, оскільки необхідність підтримувати життєздатність економіки, зберегти фінансову стабільність та забезпечувати ефективну комунікацію в умовах воєнних загроз стимулює впровадження цифрових сервісів, дистанційних платформ управління, електронного документообігу та онлайн-торгівлі. В умовах непередбачуваних ризиків і обмежених ресурсів цифровізація стає не лише інструментом розвитку, а й ключовим механізмом виживання підприємств та державних структур, дозволяючи оперативно адаптуватися до змін, автоматизувати критичні процеси та забезпечувати доступ до фінансових та інформаційних ресурсів.

Все це веде до принципової зміни економічних відносин, оскільки старі моделі контролю та управління стають недостатньо ефективними, а взаємозв'язки між суб'єктами господарювання ускладнюються. Підприємства та організації змушені працювати в умовах високої динаміки даних, прискорених потоків фінансових і товарних ресурсів, зростання значущості кіберінфраструктури та цифрових каналів комунікації. Це породжує нові вимоги до управлінських рішень,

стратегій ризик-менеджменту та систем безпеки, оскільки традиційні підходи не можуть адекватно реагувати на швидко змінювані зовнішні та внутрішні загрози.

Відповідно, цифрові трансформації формують принципово нові виклики для безпеки бізнесу. Серед них – кіберзагрози та фінансові шахрайства, які здатні швидко поширюватися в умовах інтегрованих цифрових платформ; ризики втрати даних та порушення конфіденційності; підвищена вразливість підприємств до технічних збоїв і атак на інформаційні системи; необхідність забезпечення стійкості бізнес-процесів у разі зовнішніх шоків та кризових ситуацій. Усе це обумовлює потребу у створенні комплексної системи фінансово-економічної безпеки, яка інтегрує традиційні механізми управління ризиками з сучасними цифровими технологіями, превентивними стратегіями та інструментами антикризового реагування, що дозволяє підприємствам зберегти стабільність та конкурентоспроможність навіть у складних умовах трансформаційної економіки та воєнного середовища.

В умовах цифрової трансформації економіки актуалізуються нові та комплексні загрози для суб'єктів підприємництва, які раніше не мали такого поширення або не були системно враховані. Насамперед це кіберзагрози, включно з несанкціонованим доступом до корпоративних інформаційних систем, витоком конфіденційних даних, кібератаками на фінансові та виробничі процеси, що здатні паралізувати діяльність підприємства на значний час. Також зростає ризик фінансових шахрайств, пов'язаних із цифровими транзакціями, електронними платежами та платформами онлайн-торгівлі, що створює додаткове навантаження на системи внутрішнього контролю. Значущими стають загрози, пов'язані з порушенням безперервності бізнес-процесів через технічні збої, атаки на хмарні сервіси, некоректну інтеграцію цифрових платформ або помилки в алгоритмах аналітичних систем. Не менше значення мають репутаційні та юридичні ризики, що виникають унаслідок публікації чутливої інформації, недотримання стандартів захисту даних та нормативних вимог, особливо у випадку трансграничних операцій.

Відповідно, топ-менеджменту підприємств слід переглянути традиційні підходи до управління безпекою та адаптувати їх до умов цифрової економіки. Перш за все необ-

хідно впроваджувати комплексні системи кібербезпеки, які інтегрують сучасні технології захисту інформації, моніторинг загроз у реальному часі та резервні механізми для забезпечення безперервності бізнес-процесів. Необхідно також зміцнювати фінансовий контроль та внутрішні процедури аудиту, щоб зменшити ризики шахрайства та забезпечити прозорість операцій.

Ключовим завданням для керівників є формування корпоративної культури кібергігієни та фінансової обізнаності серед працівників, підвищення їх компетенцій у сфері цифрових технологій та безпеки даних. Потрібно системно інтегрувати ризик-менеджмент у стратегічне планування підприємства, забезпечуючи врахування цифрових загроз при розробці нових продуктів, послуг та бізнес-моделей. Особливу увагу слід приділяти аналізу та прогнозуванню зовнішніх ризиків, пов'язаних із змінами нормативного середовища, кіберзлочинністю та глобальними технологічними трендами, які можуть впливати на операційну діяльність та фінансову стійкість підприємства.

Таким чином, цифрова трансформація економіки створює принципово нові загрози для суб'єктів підприємництва, що вимагають комплексного підходу до їх виявлення, оцінки та нейтралізації. Топ-менеджменту слід не лише модернізувати технологічні та організаційні механізми захисту, а й формувати стратегічне бачення безпеки, інтегруючи цифрові та фінансово-економічні аспекти в єдину систему управління ризиками. Лише такий підхід дозволяє забезпечити стійкість, конкурентоспроможність та довгостроковий розвиток підприємств у умовах швидкоплинних змін сучасної трансформаційної економіки.

Відтак концепційні положення архітектури фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах цифрової трансформації національної економіки України набувають вигляду, як на рис. 1. У сучасних умовах трансформаційної економіки та активної цифровізації особливого значення набуває побудова архітектури системи фінансово-економічної безпеки підприємства в Україні. Країна, перебуваючи у стані війни та водночас активно впроваджуючи цифрові технології у бізнес-процеси, стикається з підвищеними ризиками для підприємницької діяльності, що робить необхідним створення ефективної, адаптивної та інтегрованої сис-

теми безпеки для забезпечення стабільності економіки та стійкості підприємницького сектору. На стратегічному рівні формуються основні принципи та цілі захисту підприємства, розробляється корпоративна політика управління фінансовими та економічними ризиками з урахуванням загроз, пов'язаних із цифровізацією, кібератаками, воєнними діями та нестабільністю нормативного середовища.

Цей рівень забезпечує визначення ключових пріоритетів щодо інтеграції цифрових технологій, розвитку внутрішніх аналітичних можливостей, моніторингу ризиків та формування превентивної політики реагування на загрози, що в умовах України має критичне значення для підтримки стабільності та адаптації до швидкозмінних ринкових умов. Важливим завданням стратегічного рівня є також визначення довгострокових цілей підприємства з урахуванням потенційних трансформацій ринкової інфраструктури, цифрових платформ і глобальних економічних трендів, що дозволяє сформулювати комплексне бачення безпеки на перспективу та забезпечити стійкість до системних ризиків.

Тактичний рівень реалізує стратегічні завдання через впровадження систем управління ризиками та механізмів контролю, що включають інтегровану систему фінансового контролю, антикризові заходи, внутрішній аудит та моніторинг транзакцій. Важливою складовою є алгоритми превентивного виявлення загроз, прогнозування фінансових і операційних ризиків, а також планування ресурсів для забезпечення стійкості бізнес-процесів. Завдяки цьому рівню менеджмент підприємств може оперативно реагувати на зміни зовнішніх умов, включаючи коливання валютного ринку, нестабільність енергопостачання та вплив цифрових платформ на операційну діяльність. В умовах України, де підприємства змушені функціонувати у середовищі з високою непередбачуваністю та інституційними ризиками, тактичний рівень забезпечує необхідну координацію між підрозділами, оперативний обмін інформацією та швидке прийняття рішень щодо запобігання негативним наслідкам для фінансової стабільності.

Операційний рівень забезпечує безперервне функціонування підприємства в реальному часі та включає захист інформаційних систем, контроль за потоками фінансових ресурсів, управління виробничими проце-

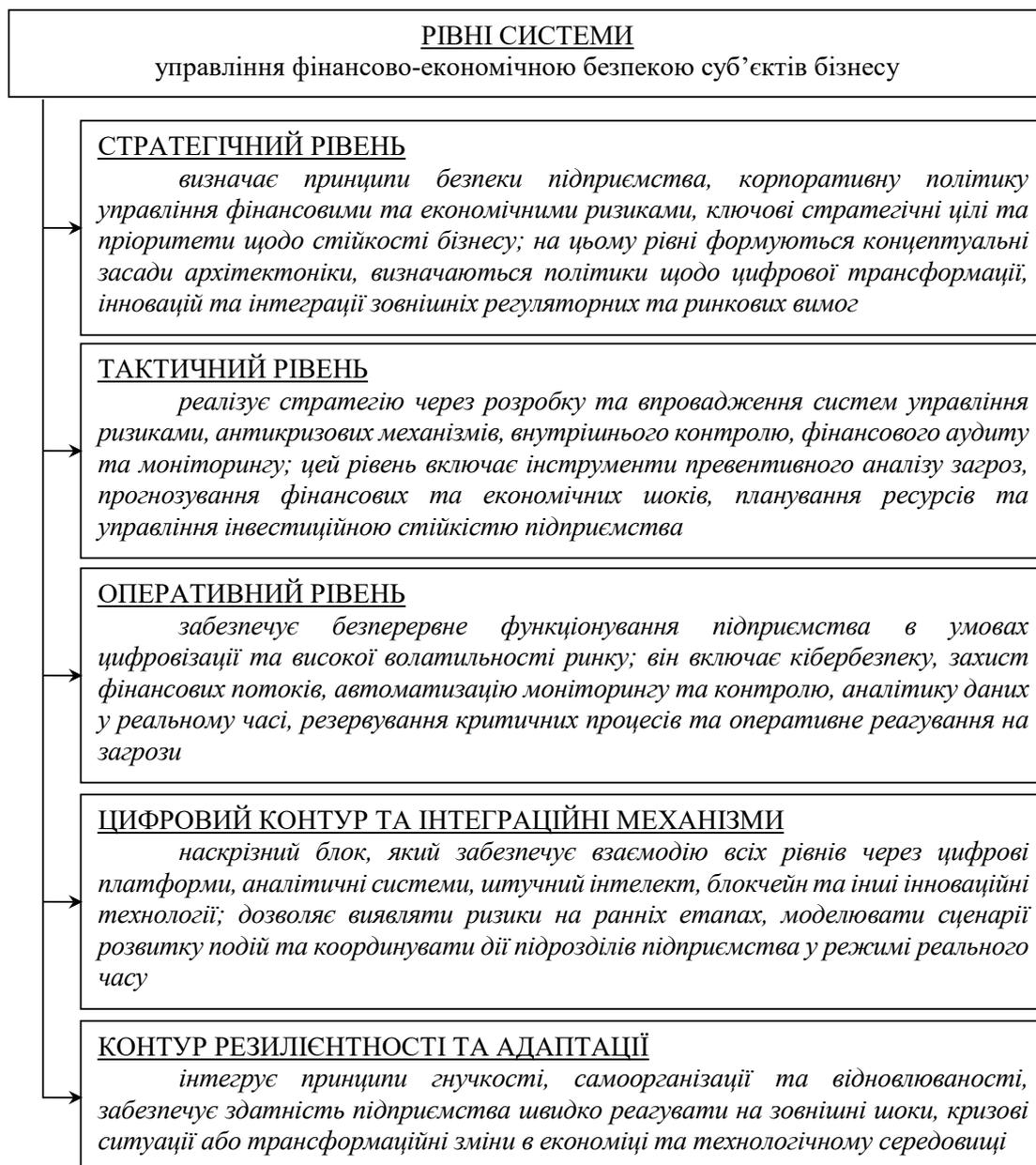

Рис. 1. Концепційні положення архітекtonіки фінансово-економічної безпеки підприємництва в умовах цифрової трансформації національної економіки України

Джерело: розробка авторів

сами через цифрові платформи, резервування критичних систем та оперативне реагування на кіберзагрози. Для українського бізнесу, який працює в умовах підвищеної нестабільності та загрози кібератак, ефективний операційний рівень є необхідною умовою фінансової стійкості та підтримки довіри партнерів і клієнтів, а також дозволяє швидко адаптуватися до технічних збоїв та змін у цифровій інфраструктурі. Крім того, операційний рівень включає моніторинг та аналіз поведінки ринку, контроль за ланцюгами постачання, управління даними клієнтів та партій

продукції, що створює додатковий захист від фінансових та економічних ризиків, що виникають у процесі ведення підприємницької діяльності.

Цифровий контур та інтеграційні механізми забезпечують взаємодію всіх рівнів системи через сучасні технології, включаючи штучний інтелект, блокчейн, аналітику великих даних та інтегровані системи моніторингу ризиків. Він дозволяє відстежувати загрози в режимі реального часу, моделювати сценарії розвитку подій, координувати діяльність підрозділів та забезпечувати своєчасне

прийняття управлінських рішень. Інтеграційні механізми формують єдину платформу взаємодії стратегічного, тактичного та операційного рівнів, що сприяє оперативній адаптації підприємства до змін цифрового середовища та ринкових умов. Вони також дозволяють підвищити ефективність управління фінансовими потоками, забезпечити прозорість та контроль над операціями, що особливо важливо у сучасних умовах високої турбулентності та нестабільності української економіки.

Контур резиліентності та адаптації інтегрує принципи гнучкості, самоорганізації та відновлюваності, забезпечуючи здатність підприємств швидко реагувати на зовнішні шоки, кризові ситуації, кібератаки або економічні потрясіння. Для українського бізнесу це особливо важливо, оскільки дозволяє протистояти наслідкам війни, геоекономічної турбулентності та швидких змін цифрового середовища, водночас підтримуючи фінансову стабільність і конкурентоспроможність на внутрішньому та міжнародному ринках. Контур резиліентності передбачає створення адаптивних резервів, стратегій збереження ліквідності, механізмів страхування ризиків, а також інтеграцію превентивних заходів, що дозволяють мінімізувати негативний вплив непередбачуваних подій на діяльність підприємства.

Таким чином, архітекtonіка системи фінансово-економічної безпеки підприємництва в Україні в умовах цифровізації є багаторівневою, інтегрованою, динамічною та адаптивною. Вона поєднує стратегічне планування, тактичне управління, операційне реагування, цифрову інтеграцію та механізми резиліентності, що дозволяє підприємствам ефективно управляти ризиками, протидіяти новим загрозам та забезпечувати стабільний розвиток у складних умовах трансформаційної економіки та воєнного середовища. Така система дозволяє українському бізнесу не лише виживати в умовах високої невизначеності та цифрових викликів, а й активно розвиватися, підвищувати конкурентоспроможність, впроваджувати інноваційні моделі управління та забезпечувати довгострокову стійкість економічних результатів.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Узагальнюючи результати проведеного дослідження, слід констатувати, що формування теоретико-

методичних положень побудови архітекtonіки системи фінансово-економічної безпеки підприємництва в трансформаційній економіці є ключовою передумовою забезпечення його стабільності, конкурентоспроможності та стійкого розвитку. Доведено, що традиційні моделі управління безпекою втрачають ефективність в умовах глибоких інституційних зрушень, цифровізації фінансових відносин та зростання впливу системних ризиків нелінійної природи. Це підтверджує необхідність розробки концептуально нової архітекtonіки системи безпеки, здатної до структурної гнучкості та адаптації до непередбачуваних умов функціонування.

У статті обґрунтовано, що побудова архітекtonіки фінансово-економічної безпеки має ґрунтуватися на принципах багаторівневості, інтегрованості, превентивності та резиліентності, що забезпечує формування цілісного безпекового простору для довгострокової підтримки ефективності підприємницької діяльності. Визначено, що саме інтеграція функцій стратегічного управління, ризик-менеджменту, антикризового реагування та цифрового моніторингу дозволяє сформувати адаптивні контури безпеки, здатні оперативно реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища.

Отримані результати засвідчують доцільність розроблення нових методичних інструментів структурно-функціонального моделювання архітекtonіки системи безпеки, які враховують сучасні технологічні тенденції, інституційні дисбаланси та особливості трансформаційної економіки. Окрему увагу приділено необхідності включення у систему безпеки цифрових елементів – від інтелектуальних систем аналізу ризиків до кіберзахисту та захисту фінансових транзакцій.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у деталізації функціонально-компонентного складу архітекtonіки безпеки підприємництва, апробації запропонованих теоретико-методичних положень на практиці, а також у формуванні механізмів нормативно-організаційного забезпечення їх впровадження. Реалізація цих завдань сприятиме формуванню ефективної, стійкої та інноваційної системи фінансово-економічної безпеки, здатної забезпечити розвиток підприємництва в умовах глибоких економічних трансформацій та глобальних викликів.

Перспективи подальших досліджень у цій сфері стосуються обґрунтування обсягів та джерел формування ресурсного забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємництва в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кривдик М., Рудніченко Є. Формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства з урахуванням процесів управління ресурсами в умовах кризи. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. № 3. С. 542–548.
2. Кримчак Л., Кримчак О., П'ятничка В. Формування інструментарію управління ресурсним забезпеченням діяльності промислових підприємств з позиції їх економічної безпеки. *Development service industry management*. 2025. № 1. С. 212–216.
3. Кузнєцова К. О. Ресурсне забезпечення потенціалу конкурентоспроможності енергогенеруючих підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2016. 241 с.
4. Куркін М. В., Понікаров В. Д., Назаренко Д. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств : навч. посіб. Харків : ФОП Павленко О. Д.; ВД «ІНЖЕК», 2010. 388 с.
5. Локотецька О. В. Використання системного підходу при дослідженні економічної безпеки підприємства. *Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2011. № 8. С. 197–202.
6. Любохинець Л. С. Методологія гнучкого управління у забезпеченні економічної безпеки промислових підприємств : оцінювання та моделювання : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2022. 288 с.
7. Ляшенко О. М. Концептуалізація управління економічною безпекою підприємства : монографія. Київ : НІСД, 2015. 348 с.
8. Ляшенко О. М. Концептуалізація управління економічною безпекою підприємства : монографія. Луганськ : СЛУ ім. В. Даля, 2011. 400 с.
9. Vasylytsiv T., Lupak R., Kunytska-Iliash M., Levytska O., Mulska O. Instruments of regional policy for human resources conservation by means of regulation of external youth migration of rural territories of the Carpathian region. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020, no. 6 (3), pp. 149–170.
10. Mulska O., Vasylytsiv T., Biletska I., Baran R. Modeling the impact of social and ecological determinants on the quality of life (on the example of the oblasts of the Carpathian region of

Ukraine). *Proceedings on Engineering Sciences*. 2022, no. 4 (4), pp. 513–526.

11. Vasylytsiv T., Levytska O., Rudkovsky O. Consequences of the War for the Labour Market of the Carpathian Region of Ukraine: Priorities of Stabilisation Policy. *Studia Regionalne i Lokalne*. 2022, no. 4 (90), pp. 29–38.

REFERENCES

1. Kryvdyk, M. and Rudnichenko, Ye. (2024), Formuvannia mekhanizmu zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva z urakhuvanniam protsesiv upravlinnia resursamy v umovakh kryzy, *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, no. 3, pp. 542–548.
2. Krymchak, L., Krymchak, O. and Piatnychka, V. (2025), Formuvannia instrumentarii upravlinnia resursnym zabezpechenniam diialnosti promyslovykh pidpryiemstv z pozytsii yikh ekonomichnoi bezpeky, *Development service industry management*, no.1, pp. 212–216.
3. Kuznietsova, K. O. (2016), Resursne zabezpechennia potentsialu konkurentospromozhnosti enerhoheneruiuchykh pidpryiemstv : dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.04, *Natsionalnyi tekhnichniy universytet Ukrainy "Kyivskyi politekhnichniy instytut imeni Ihoria Sikorskoho"*, Kyiv, Ukraine, 241 p.
4. Kurkin, M. V., Ponikarov, V. D. and Nazarenko, D. V. (2010), Kontrol ta zakhyst ekonomichnoi bezpeky diialnosti pidpryiemstv : navch. posib., *FOP Pavlenko O. D.; VD "INZhEK"*, Kharkiv, Ukraine, 388 p.
5. Lokotetska, O. V. (2011), Vykorystannia systemnoho pidkhodu pry doslidzhenni ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva, *Tekhnichniy prohres ta efektyvnist vyrobnytstva*, no. 8, pp. 197–202.
6. Liubokhynets, L. S. (2022), Metodolohiia hnuchkoho upravlinnia u zabezpechenni ekonomichnoi bezpeky promyslovykh pidpryiemstv : otsiniuvannia ta modeliuvannia : monohrafiia, *KhNU, Khmelnytskyi, Ukraine*, 288 p.
7. Liashenko, O. M. (2015), Kontseptualizatsiia upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu pidpryiemstva : monohrafiia, *NISD, Kyiv, Ukraine*, 348 p.
8. Liashenko, O. M. (2011), Kontseptualizatsiia upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu pidpryiemstva : monohrafiia, *SNU im. V. Dalia, Luhansk, Ukraine*, 400 p.
9. Vasylytsiv, T., Lupak, R., Kunytska-Iliash, M., Levytska, O. and Mulska, O. (2020), Instruments of regional policy for human resources conservation by means of regulation of external youth migration of rural territories of the Carpathian region, *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, no. 6 (3), pp. 149–170.

10. Mulska, O., Vasylytsiv, T., Biletska, I. and Baran, R. (2022), Modeling the impact of social and ecological determinants on the quality of life (on the example of the oblasts of the Carpathian region of Ukraine), *Proceedings on Engineering Sciences*, no. 4 (4), pp. 513–526.

11. Vasylytsiv, T., Levytska, O. and Rudkovsky, O. (2022), Consequences of the War for the Labour

Market of the Carpathian Region of Ukraine: Priorities of Stabilisation Policy, *Studia Regionalne i Lokalne*, no.4 (90), pp. 29–38.

Стаття надійшла: 08.10.2025

Стаття прийнята: 20.10.2025

Стаття опублікована: 30.12.2025